

Enoch Hutzing Johannes Wonrovius

Collegii Biblici Privati Primi Mosaici, Genesis In Aphorismos Redactam Exhibentis

Disputatio Quinta : Ex Capite VI. VII. & IIX. Geneseos

Rostochii: Meder, 1638

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn747230129>

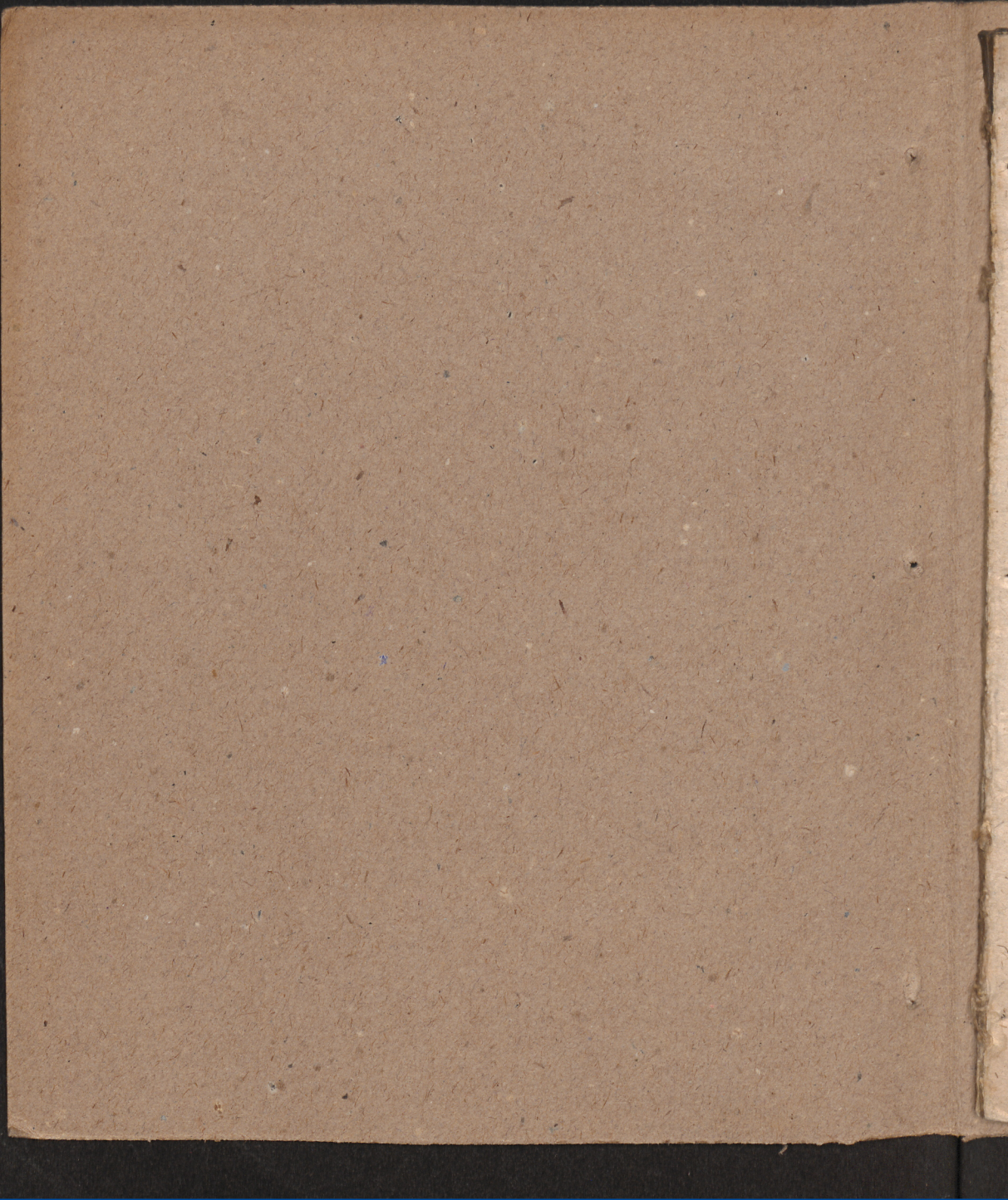
Band (Druck) Freier Zugang

Vert.: J. Stevens

E. Kutzing.

R. N. Theol. 1637. 38.

COLLEGII BIBLICI PRIVATI
PRIMI

51.
MOSAICI.
GENESIN IN APHO-
RISMOS REDACTAM
EXHIBENTIS,

DISPUTATIO QUINTA
EX CAPITE VI. VII. & IX. GENESEOS:

Quam
IN SUMMI JHOVÆ HONOREM,

PRÆSIDE

ENOCHO HUTZINGO, SS. Theol.
Licentiatō & in Acad. Rost. P.P.

Defendendam suscipiet

JOHANNES WONROVIUS, Lüttekenburgo Hofi:
Respondens.

Ad diem 10. Martij in Collegio Boreali, horis
pomeridianis.

ROSTOCHII,
LITERIS MICHAELIS MEDERI,
Anno cl. lcc. xxxiix,

COLLEGIUM BIBLIOTHECAE PRIVATAE
PRIMI

MOSAICI

GENESIS IN ARHO-

RISMOS REDACTAM

EXHIBENTIS

SCRIPTURAE SACRAE

EXPOSITIO N. V. G. REGENERATOR

Quam

IN OMNIBUS LIBRARIIS HONORABILIBUS

22. Theol.

P.P.

ENOCHO

JOHANNES WOLFF

1711

Ad hunc in scripturae sacrae Rostochiensis

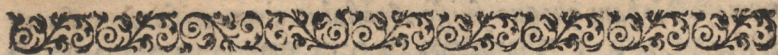
1711

ROSTOCHIA

FRANCIS MICHAELIS MEDICALIS

ANNO MDCCXII

APHORISMUS I.

Vidimus hactenus in primis quinque Geneseos Mosaica Capitibus τῶν Ἀρχαίων ὄσους & Originem, & Religionem, & Incrementum: Nunc in sequentibus de Excidio ejusdem τραγικωτάτω per Universalem facto Cataclysmum Historicus Sacer nos informat, tanquam de perpetuo Justitiæ divinæ vindicatricis documento, Homini-
minibus pariter ac brutis inducto.

V.
Disput.
Resp.
Johannes
Woronovius.

II.

Trigam Caputum proximè sequentium brevitatis studio in hac disputatiuncula conjungemus; In Capite VI. causam diluviū περὶ κατακλιπῆν; In VII. τὰ τῶν κατακλιπῶν μῦθοι καὶ ἄλλα ὄντα; In VIII. Restaurationem Rerum Naturæ, Diluvio corruptæ; eum Timore Domini Contemplaturi.

III.

Humani Generis illam πανολοθῆαι non ex astrorum positu, non ex absoluto aliquo decreto Calvinistico ortam esse, sed causam περὶ κατακλιπῆν PECCATUM agnoscere, idque non simplex aliquod & leve, sed propter indicatas à Spiritu Sancto, ut personarum, ita ποσότητος καὶ ποιότητος, perspicuas ἀπειρώσεις longè atrocissimum, evincit v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 11. 12. & 13. Capitis VI. Quorum decem versuum piùm in Hebræo Fonte ut instituant Examen, Dominos opposituros amicè rogatos volumus.

IV.

Canon est Ecclesiasticus, perpetuum totius Sacra Scriptura habens consensum: Deus semper præmonet Mundum, priusquam puniat. Præmonet inquam, ut per alia media, ita imprimis per suos illos τῆς Δικαιοσύνης κύβητες, in quorum censuræ

numero Nobam quoque fuisse Apostolus circumcissionis testatur
2. Petr. 2. v. 5. כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲנִי יְהוָה דָּבָר כִּי אֶמְצֶא
Amos. 3. vers. 7. אֲלֹ — עֲבָרוּ הַנְּבִיאִים
Quem locum Chaldaeus Paraphrastes sic optime intellexit: Quo-
niã haud rectè res fieri Domino Deo viderentur, nisi reve-
laret secretum suum servis suis Prophetis. Maxe Dupica hæc
Dei est, de quã videatur Apostolus Rom. 2. v. 4. & Rom. 9. v. 22. Di-
gnos memoriã Piorum judicamus versiculos:

Sicut, opem quoties sapienti pectore differt,

Compensat gratã commoditate moram;

Sic, quoties poenas patienti pectore differt,

Quadruplicat pœnæ pondera sæpè Deus.

V.

Placet nobis Doctissimi Chronologi Sethi Calvisij descri-
ptio Fabricæ Arcæ Noæ, quam ex opere ipsius Chronologico sedula
lectione dignissimo hîc repetimus & sobrio subjicimus Examini:
Noah (inquit Calvisius) omnium mortalium miserimus, quo ne-
mo Contemptum Dei majorem & magis nefandum conspe-
xit, cum agerrimè ferret Lamechi libidinem insolitam, ho-
minum & Levitatem & Lasciviam, Gigantum immanium
Ferocitatem, vulgi perditissimam licentiam, denunciât im-
piis venturam calamitatem, non solum verbo & doctrina, ve-
rùm etiam exstructione Navigii sive Arcæ, quæ tantæ capa-
citatæ fuit, ut 450000. quadratorum, si singula sint unius
ulnæ in Longitudine, Latitudine & profunditate, capere po-
tuerit, ut sufficeret & recipiendis animantibus, & seponendis
Commeatibus. Magnitudo autem Arcæ fuit trecentorum
cubitorum in Longitudine, quinquaginta verò cubitorum in Latitu-
dine & Triginta cubitorum in Altitudine, planè ad Formã Ho-
minis in planicie jacentis Contractis brachiis. In Infi-
ma Arcæ

ma *Arca* parte procul dubio *Locus Vacuus* relictus fuit, triū
 vel quatuor cubitorum altus, qui sordes ex superioribus contigna-
 tionib. devolutas exciperet, saburræq; partem ad *Arca* libramē-
 tum in aquis contineret. Inde reliqua *Arca* Pars in *Tria Tabu-*
lata distributa fuit, quæ omnia undiq; & *Cellulis* & *Mansio-*
nibus & *promptuariis* fuerunt distincta, ut & *Animantes* re-
 ctè secludi, & suis cibus singulis commodè ministrari posset. *Fe-*
nestram habuit *Arca*, quæ quantum intelligimus aperta non
 fuit, nisi finito diluvio. Oportuit igitur eam vel vitro, si tum
 inventum fuerit, vel cerato linteo obductam fuisse, ut lucis a-
 liquid ad habitationem *Noæ* penetraret, ne & ipse planè in
 tenebris sederet. Porro ut aërem etiam attrahere & spiritum
 haurire possent animantes, tenebricoso carceri huic inclusa, credi-
 bile est, cum tectum arcæ ad cubitum ultra arcam eleva-
 tum & consummatum fuerit, ut *Hebræus* textus ostendit, aërem
 sub illo tecto liberè commeari potuisse, & ex singulis *cellulis* & ex
 aliis etiam locis tubos eo usq; fuisse erectos, quibus aër attraheretur.
 Hucusq; *Calvisius*: cujus sententiam de fabrica arcæ *Noæ*
 ex aliis quoq; scriptoribus haustam obsignare placet *Doctoris Sel-*
necceri cautela illa notatu dignissima: Qui alias habent senten-
 tias de *Arca* magnitudine & capacitate, habeant sanè nostrâ pa-
 ce & fruantur sui ingenij foetu, modò adhibeant modestiam,
 in iudicando de aliorum sententiis, qualem de suis adhiberi i-
 psos velle & optare non dubitamus, & meminerint se homines
 esse, qui ab omni jaçtantia debent esse immunes.

V I.

Anno à condito mundo 1656. cum Noa inchoasset annum
600. mense secundo ejus anni die septimo decimo, ingressus est
Noach cum conjugè & filiis in arcam: & in ea mansit integrum
annum solarem: Rursus enim egressus est mense secundo pro-

ximi anni, die 27. Nam ad Menses lunares 12. addendi sunt 10. dies qui nominantur Epactæ: ita congruit ratio ad anni solaris periodum: & numerus mensum & dierum in hac narratione ostendit, annum solare complexum esse 12. menses lunares & dies 10. Ideò dicitur Noach egressus esse ex arca anno aetatis sue 601. videlicet anno à condito mundo 1657.

VII.

Ut Arca Nohe Ecclesie, ita κατακλυσμός Baptismi figura est admodum illustris & pulcherrima. Aphorismi hujus nostri θεμέλιον succi plenum habet Psalm. 29. v. 10. & 11.

יהוה למבור ישב וישב יהוה מלך לעולם
יהוה יצו עמו בישלום

LXX. κύριος τὸν κατακλυσμόν καταικίει καὶ καθιέται κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. κύριος ἰσχυρὸς τὰ λαῶ αὐτῶ δώσει, κύριος ἐυλαγήσει τὸν λαὸν αὐτῶ ἐν εἰρήνῃ, Confer Novum Codicem optimum & certissimum V. T. interpretem 1. Tim. 3. v. 15, & 1. Petr. 3. v. 20. 21. & videbis cum gaudio tyri & antityri pulcherrimam ἀρμονίαν.

VIII.

Icon Justitiæ, Perfectionis & Obedientiæ Nohe insignis est capite 6. v. 10. & 22. & c. 7. v. 1. & 5. sed limitatè sensu γρησῖως Evangelico non Pontificio intelligenda; & ex v. 9. c. 6. explicanda יהוה יצו עמו בישלום LXX. Νῶς εὖρε χάριν ἐν τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ. Q. d. Noach ille deύπτερος ἀδάμ invenit gratiam apud Dominum, cum quo ambulavit hic justitiæ buccinator & caduceator, pietatisq; illustri jubare fulsit ac refulsit, ὡς Φωστῆρες ἐν κόσμῳ, ἀμεμπτος καὶ ἀκέραιος καὶ ἀμώμητος ἐν μέσῳ γενεᾶς σχολιάς καὶ διεσραμμένης. Phil. 2. v. 14 15. Quid enim invenire gratiam apud Dominum (gratiam inquam non mercedem?) Resp. habere Deum propitium & sibi faventem & benevolum; nam ין (quod Græci χάριν, Latini Gratiam, Germani

mani Grad reddunt, vocibus & sonis planè inter se cognatū) significat gratuitam acceptationem, quā Deus suo favore gratuito nos licet pollutos per & propter Christum fide apprehensum ad vitā aeternā cōplectitur. Ita nimirū fideles dicuntur τίλειαι & δίκαιοι ob absolutā & omnibus numeris perfectam justitiam & perfectionem obedientiæ activæ & passivæ Christi, & hoc modo Noach τῆς κατὰ νότον δικαιοσύνης ἐγένετο κληθόντος Ebr. 11. v. 7. Ergò צֶרֶק תָּמִים שֵׁנִי non notat virum ἀπλῶς ἀναμάρτητον καὶ πνεύματος ἀνδρὸς ψόγῃ (qualem Noachum non fuisse infra c. 9. v. 21. videbimus) sed virum ex vera fide, sine Hypocrisi, seridò studentem honestæ & inculpatæ vitæ sine pertinaci lesione Conscientiæ, quod Noam ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ fecisse, atq; sic συγκριτικῶς, collatum ad impiam hominum, qui illā aetate vixerunt, beluina colluviem perfectum & justum fuisse Moyses indicare voluit, ut ad exemplarem vitam Theologicam nos invitaret; & spirituales cum Deo in via ὀρθοδοξίας καὶ ἐνοουβείας in continenter ambulantes Peripateticos redderet.

IX.

כָּוֶץ Κόρυζ Corvus c. 8. v. 7. ἀδνηγοεικῶς notat malos Doctores infernalis corvi spiritu agitados, columbarum Noachicarum v. 8. & seq. i. e. piorum & cordatorum veritatis caelestis Doctorum ac confessorum turbatores & persecutores pestilentissimos, quorum vox corvina, secundum Augustinum, est manifesta ruina. Hos quia nihil aliud quam crocitare didicerunt cum Rhythmo Brunonis, quem merentur hâc vice dimittimus: Mitto Coax raris, crâ corvis, vanaq; vanis.

X.

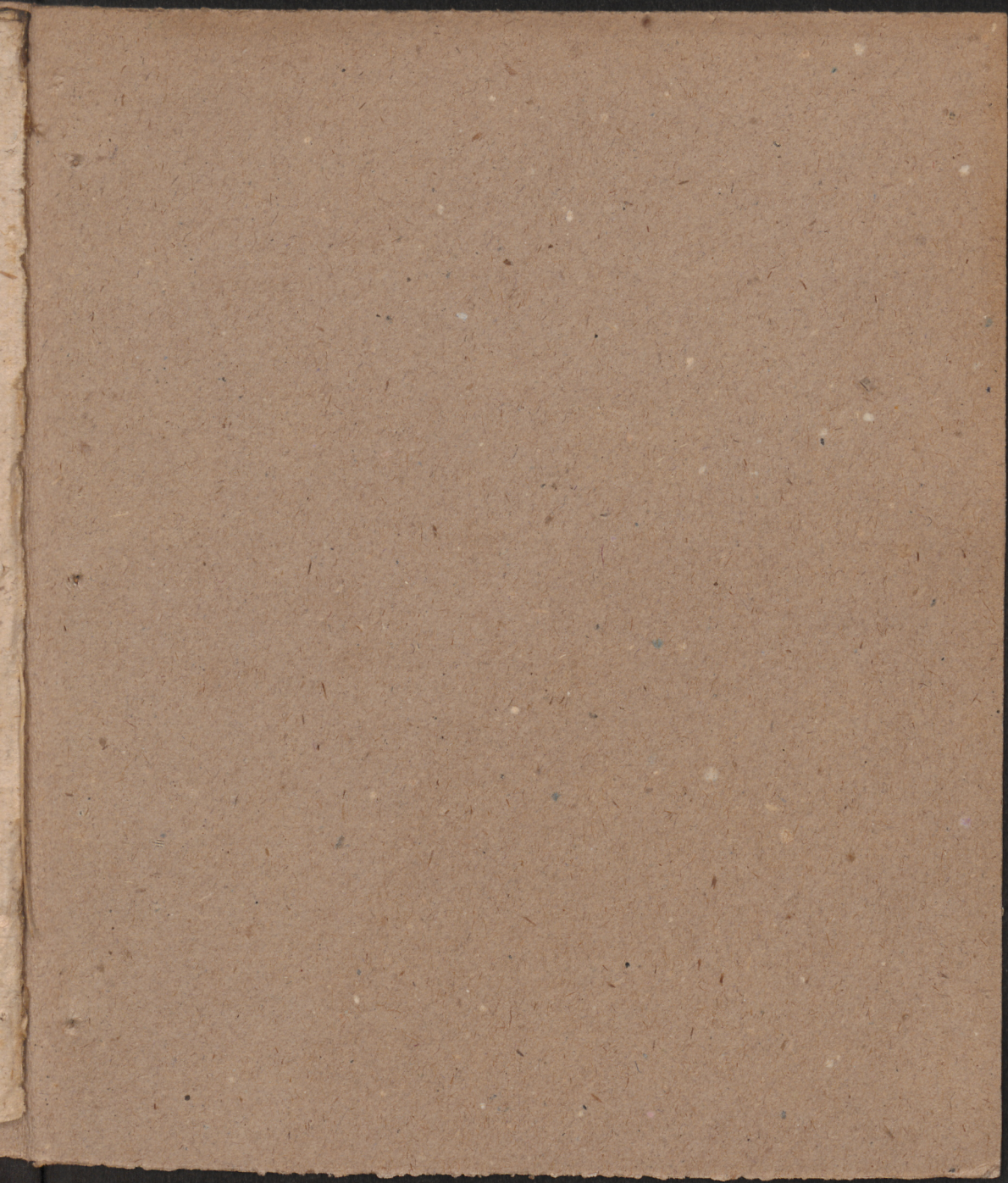
Quia Allegoriam Corvi & columbarum Noachicarum adduximus, oppidò occurrit nobis pulcherrimus Canon Doct. Nicolai Hunnij, Magni illius Theologi Doctoris Aegidij, Magni filij, quem ex præscriptione ipsius commendatoria D. Bo tsacci Promptuario

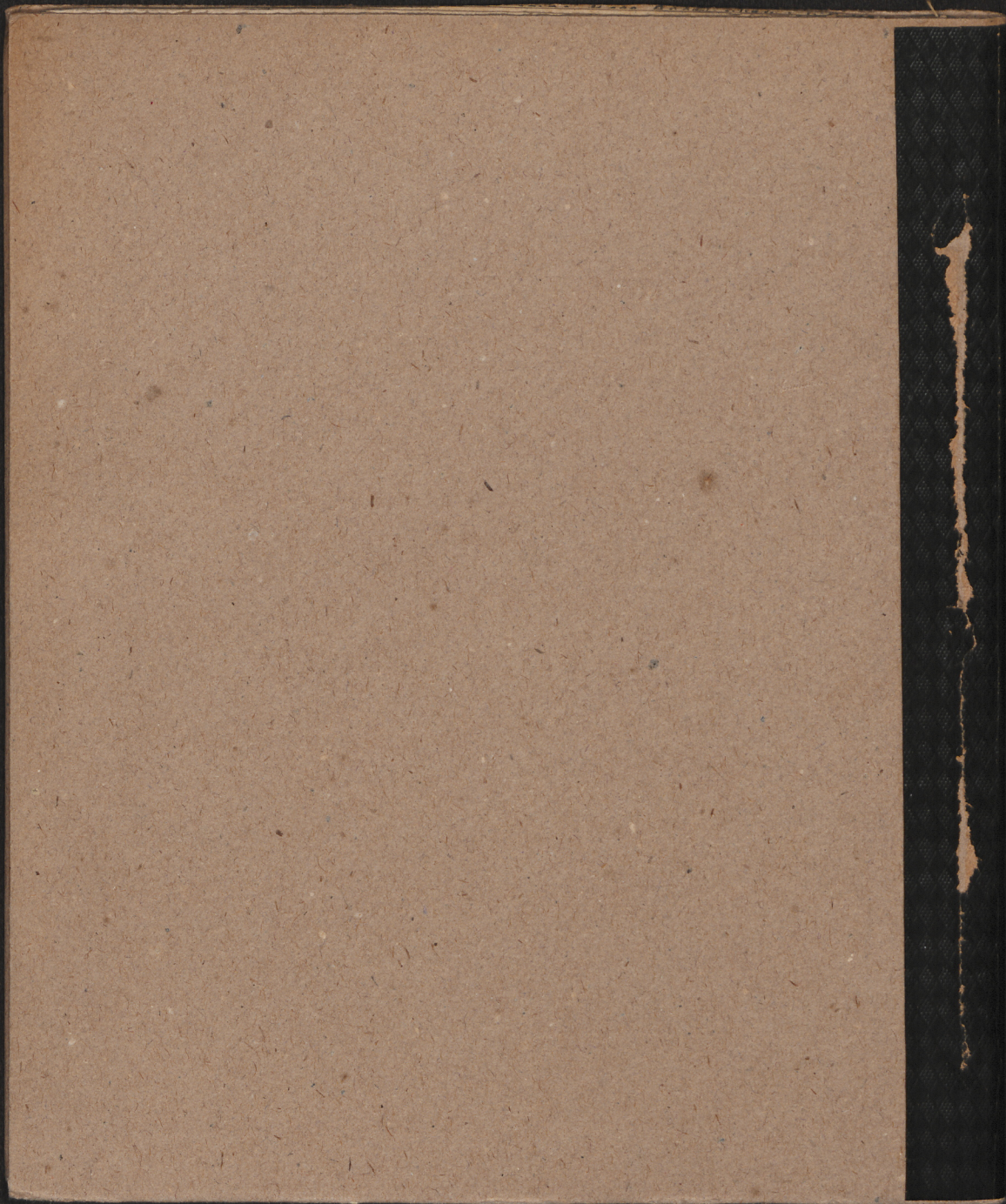
pruario allego-
 riarum lectio-
 ne dignissimo
 præfixa excerptum
 damus: Ecclesiam
 docturi allego-
 rias sancto illor-
 um exemplo, qui un-
 quam Ecclesiam
 docuere, adhibeant,
 moderatè tamen,
 ut primas in omni-
 bus litera verbi
 divini obtineat,
 allego- riarum co-
 lores jam confirma-
 ta pingant, & quæ
 litera persuasit,
 munij, fir-
 mius animis homi-
 num infigant.

PROBLEMAT A.

- I. An Cain sit causa diluvij? Affirmatur Sap. 10. v. 4.
- II. An Deus justè irrationalia animalia pœnâ diluvij af-
 fecerit? Aff.
- III. An muli vel mulæ in arca fuerint? Distinguitur.
- IV. An Pisces in arcam sint recepti? Negamus.
- V. An Montes ante diluvium quoque extiterint? Affirm.
- VI. An ante diluvium notitia de vero Deo cunctis homi-
 nibus patuerit? Aff.
- VII. An Satan ille Dei & Ecclesiæ ejus ἀντικείμενος & ho-
 stis puritatis historiæ Biblicæ ἀσυνδύχῃ historiã diluvij per Eth-
 nicos in impuras fabulas transformaverit? Satis id liquet ex l.
 1. Metamorph. Ovidii.
- VIII. An Noach ex arca egressus absque mandato aram æ-
 dificaverit & sacrificaverit? Neg.
- IX. Quia c. 6. v. 18. dulcissima imago proponitur de fœde-
 re Dei, quod cum secundi mundi parente pepigit, quæritur, an
 inde probari possit quævis fœdera cum hominibus & quidem iis,
 qui falsæ sunt addicti religioni, salvâ iniuri posse conscientia
 sine ulla distinctionis mica? Negamus & pernegamus.
- X. An omnes adulti damnati sint qui diluvio perierunt? Neg.
- X I. An distinctio mundorum & Immundorum anima-
 rum Noach fuerit cognita? Affirm.
- XII. An Unicornis in diluvio penitus interierit? Neg.

Τὰ Θεῶν Μύθῳ Δόξαι.

mani **Grat** reddunt, vocibus & sonis
 significat gratuitam acceptationem, quod
 to nos licet pollutos per & propter
 sum ad vitā eternā cōplectitur. Ita nimis
 & dicitur ob absolutā & omnibus numeris
 & perfectionem obedientiæ activæ &
 modo Noach τῆς κερὰς τῆς διγαίουσυνης
 n. v. 7. Ergo **צֶרֶק תָּמִים** non no-
 μάθητον καὶ πρεσβύων ἀνὸς ψόγος
 fuisse infra c. 9, v. 21. videbimus) sed viri
Hypocriti, serid studentem honestæ &
 tinaci lesione Conscientiæ, quod Noam
 atq; sic συγκλητικῶς, collatum ad impietate
 vixerunt, belluinam colluviem pe-
 isse Moyses indicare voluit, ut ad exem-
 cam nos invitaret; & spirituales cum
 εὐσεβείας in continenter ambulantes Pe-

IX.

כָּרָב κόρυξ Corvus c. 8, v. 7. ceteri
 Etores infernalis corvi spiritu agitato,
 rum v. 8. & seq. i. e. piorum & cordatoru-
 Etorum ac confessorum turbatores & per-
 quorum vox corvina, secundum Augusti-
 na. Hos quia nihil aliud quam crocitare
 Brunonis, quem merentur hâc vice dimi-
 nis, crâ corvis, vanaq; vanis.

X.

Quia Allegoriam Corvi & columb-
 ximus, oppidò occurrit nobis pulcherrim-
 Hunnij, Magni illius Theologi Docto-
 quem ex præscriptione ipsius commend-

cognati)
 ore gratui-
 apprehen-
 tur πιδεαι
 justitiam
 risti, & hoc
 omos Ebr.
 πλῶς ἀνα-
 bum non
 ide, sine
 ta sine per-
 wts fecisse
 ui illâ ata-
 justum fu-
 Theologi-
 δοδοξίας καὶ
 redderet.

malos Do-
 Noachica-
 celestis Do-
 lentissimos,
 nifesta rui-
 m Rhychmo
 Coax ra-
 arum addu-
 ct. Nicolai
 Magni filij,
 sacci Prom-
 puario

